

Publiek raadplegingsdocument

(PRD)2428
19 juli 2022

met betrekking tot het

Ontwerpvoorstel van de brutokost van een
nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen
gemiddelde kost van kapitaal voor de T-4 veiling met
leveringsperiode 2027-2028

VOORAFGAANDE OPMERKING

Alle raadplegingen zijn onderworpen aan de bepalingen van het huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG. Dit geldt ook voor de behandeling en de bekendmaking van de ontvangen opmerkingen. Het huishoudelijk reglement en de wijzigingen eraan werden respectievelijk gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2015 en van 12 januari 2017. Meer informatie en de links naar de publicaties vindt u [hier](#).

OVERZICHT

Onderwerp:

De CREG organiseert een openbare raadpleging over haar ontwerpvoorstel 2428 van de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal voor de T-4 veiling met leveringsperiode 2027-2028.

Modaliteiten voor opmerkingen:

1) Raadplegingsperiode:

Deze raadplegingsperiode bedraagt 1 maand en loopt af op 18.08.2022 om 23.59 CET inbegrepen.

2) Vorm voor indiening van opmerkingen:

- Per e-mail aan consult.2428@creg.be

In geval de respondent van mening is dat zijn antwoord vertrouwelijke informatie bevat, dient deze informatie nauwkeurig en ondubbelzinnig als vertrouwelijk te worden aangeduid in het antwoord. Tevens dienen in dit antwoord de redenen voor de vertrouwelijkheid alsook het mogelijke nadeel of de mogelijke schade die de respondent meent te kunnen lijden indien toch tot publicatie van de vertrouwelijke informatie zou worden overgegaan, te worden opgegeven. Indien de respondent (andere dan een natuurlijke persoon) een geldige reden meent te hebben om zijn naam niet onthuld te zien, motiveert hij dit in zijn antwoord.

3) Contactpersoon en/of contactgegevens voor inlichtingen:

Bart De Waele, +32 2 289 76 75, consult.2428@creg.be

RAADPLEGINGSDOCUMENTEN :

Ontwerpvoorstel (C)2428

Ontwerpvoorstel

(C)2428

19 juli 2022

Ontwerpvoorstel van de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal voor de T-4 veiling met leveringsperiode 2027-2028

Gedaan met toepassing van art. 4, §1, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en de voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. Wettelijk kader	4
1.1. Nationale wetgeving.....	4
1.2. De elektriciteitsverordening.....	8
2. Antecedenten	9
3. Raadpleging	11
3.1. Vertrouwelijke informatie	11
3.2. Anonimiteit.....	11
4. Voorstel van de brutokost van een nieuwkomer en correctiefactor X.....	12
4.1. Voorafgaande bemerkingen.....	12
4.2. Beperkte lijst van in aanmerking komende technologieën.....	12
4.3. Voorstel van de gewogen gemiddelde kost van kapitaal.....	14
4.4. Voorstel van de brutokost van een nieuwkomer voor verschillende technologieën	15
4.5. Voorstel voor de correctiefactor X.....	16
5. Conclusie	18

INLEIDING

1. In het kader van capaciteitsvergoedingsmechanisme en in het bijzonder de voorbereiding van de derde veiling T-4 die in 2023 zal plaatsvinden met capaciteitslevering startend op 1 november 2027, heeft de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna : “CREG”) voorliggend ontwerpvoorstel opgemaakt van de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal.
2. Dit ontwerpvoorstel werd gemaakt met toepassing van artikel 4, §1, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en de voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme (hierna: “het koninklijk besluit van 28 april 2021”).
3. Dit ontwerpvoorstel bestaat uit vijf hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk wordt het wettelijke kader behandeld. Het tweede hoofdstuk bevat de antecedenten. Het derde hoofdstuk behandelt de raadplegingsmodaliteiten over huidig ontwerpvoorstel. Het vierde hoofdstuk bevat het eigenlijke voorstel voor de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal. Het vijfde hoofdstuk bevat de conclusie van dit ontwerpvoorstel.
4. Dit ontwerpvoorstel werd goedgekeurd door het directiecomité van de CREG op 19 juli 2022.

1. WETTELIJK KADER

1.1. NATIONALE WETGEVING

1.1.1 De Elektriciteitswet

5. Op 22 april 2019 werd de wet tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen, goedgekeurd. Deze wet creëert een algemeen kader met het oog op de invoering van een marktbreed capaciteitsmechanisme en bepaalt het proces en de taakverdeling voor de uitwerking van de verschillende deelaspecten van het capaciteitsvergoedingsmechanisme door middel van diverse koninklijke besluiten en marktregels. Deze wet werd gewijzigd door de wet van 15 maart 2021 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot wijziging van de wet van 22 april 2019 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen.

6. Artikel 7undecies, §1, van de Elektriciteitswet legt het basisprincipe van periodieke veilingen vast en benadrukt onder meer het belang van de kostenbeheersing van het ingestelde capaciteitsvergoedingsmechanisme:

“Er wordt een capaciteitsvergoedingsmechanisme ingesteld.

Het capaciteitsvergoedingsmechanisme functioneert op basis van periodieke veilingen met het oog op de toekenning van de capaciteitsvergoeding.

Het capaciteitsvergoedingsmechanisme is zodanig ontworpen dat de kostprijs ervan zo laag mogelijk blijft.”

7. Artikel 7undecies, §2 van de Elektriciteitswet voorziet:

“De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, met welke parameters het volume van de aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, op voorstel van de commissie, na raadpleging van de markspelers, en na advies van de Algemene Directie Energie.

De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de andere dan de in het eerste lid bedoelde parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, d.w.z. de reductiefactoren, de referentieprijzen, de intermediaire prijslimiet(en) die van toepassing is / zijn op bepaalde capaciteiten die beantwoorden aan specifieke criteria, en de uitoefenprijzen, inclusief hun berekeningsmethode, op voorstel van de netbeheerder, dat wordt opgesteld na raadpleging van de marktdeelnemers, en na advies van de commissie.

De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en), na raadpleging van de marktdeelnemers. Een individuele uitzondering wordt toegekend door de commissie.”

8. Artikel 7undecies, §3 van de Elektriciteitswet voorziet:

“Op basis van de door de Koning overeenkomstig paragraaf 2, eerste lid, bepaalde parameters en hun berekeningsmethoden, stelt de netbeheerder een verslag op met de berekeningen die nodig zijn voor het opstellen van het in paragraaf 4 bedoelde voorstel.

Op basis van de door de Koning in toepassing van paragraaf 2, tweede lid, bepaalde parameters en berekeningsmethoden, doet de netbeheerder een voorstel voor de reductiefactoren, de referentieprij, de intermediaire prijslimiet(en) en de uitoefenprijs voor de veilingen vier jaar en één jaar voor de periode van de capaciteitslevering, alsook voor het maximale volume aan capaciteit dat in het kader van de betreffende veiling kan gecontracteerd worden met alle houders van niet bewezen capaciteit.

Uiterlijk op 15 november van ieder jaar worden het verslag en het voorstel van de netbeheerder bedoeld in het eerste en tweede lid overgemaakt aan de minister, de commissie en de Algemene Directie Energie.

Uiterlijk op 1 februari van ieder erop volgend jaar, geeft de commissie een advies aan de minister over het voorstel van de netbeheerder bedoeld in het tweede lid.”

9. Artikel 7undecies, §4 van de Elektriciteitswet voorziet:

“Uiterlijk op 1 februari van ieder erop volgend jaar, doet de commissie aan de minister, een voorstel over de specifieke waarden van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, met het oog op de organisatie van de veilingen vier jaar en één jaar voor de periode van capaciteitslevering, en bezorgt daarvan een kopie aan de Algemene Directie Energie en de netbeheerder. De commissie doet dat voorstel na toepassing van de betreffende berekeningsmethode bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, en op basis van de berekeningen van het in paragraaf 3, lid 1, bedoelde verslag van de netbeheerder. Dit voorstel bevat eveneens een voorstel voor het minimale volume dat moet worden gereserveerd voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering plaatsvindt. Dit minimaal te reserveren volume is minstens gelijk aan de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren heeft per jaar teneinde de totale piekcapaciteit af te dekken.”

10. Artikel 7undecies, §5 van de Elektriciteitswet voorziet:

“Uiterlijk op 1 maart van ieder jaar geven de Algemene Directie Energie en de netbeheerder een advies aan de minister over het voorstel van de commissie bedoeld in paragraaf 4.”

11. Artikel 7undecies, §6, eerste lid van de Elektriciteitswet voorziet:

“Uiterlijk op 31 maart van ieder jaar, op basis van de voorstellen en de adviezen bedoeld in de paragrafen 3, 4 en 5, met het oog op het verzekeren van het vereiste niveau aan bevoorradingszekerheid zoals bepaald in paragraaf 7, na overleg in de Ministerraad, geeft de minister instructie aan de netbeheerder om de veilingen te organiseren voor de onderzochte perioden van capaciteitslevering, stelt de parameters vast die nodig zijn voor hun organisatie, bepaalt het maximale volume aan capaciteit dat in het kader van de betreffende veiling kan gecontracteerd worden met alle houders van niet bewezen capaciteit, en bepaalt het minimaal te reserveren volume voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering georganiseerd wordt. Dit minimaal te reserveren volume is minstens gelijk aan de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren heeft per jaar teneinde de totale piekcapaciteit af te dekken.”

12. Artikel 7undecies, §6, eerste lid van de Elektriciteitswet verwijst tevens naar artikel 7undecies, §7, van de Elektriciteitswet daar waar het gaat om de bepaling van het vereiste niveau aan bevoorradingszekerheid (“de betrouwbaarheidsnorm”). Met betrekking tot de betrouwbaarheidsnorm bepaalt artikel 7undecies, §7, van de Elektriciteitswet het volgende:

“Het niveau van bevoorradingszekerheid te bereiken door het capaciteitsvergoedingsmechanisme, komt overeen met de betrouwbaarheidsnorm. De vraagcurves voor de veilingen worden zodanig gekalibreerd dat deze betrouwbaarheidsnorm bereikt wordt.

Op voorstel van de commissie, gebaseerd op de methode bedoeld in artikel 23(6) van de Verordening (EU) nr. 2019/943, bepaalt de Koning, na advies van de Algemene Directie Energie en van de netbeheerder, bij een besluit overlegd in Ministerraad, de betrouwbaarheidsnorm. Hetgeen bepaald wordt in artikel 7bis, § 2, geldt als betrouwbaarheidsnorm totdat de Koning de betrouwbaarheidsnorm heeft bepaald krachtens dit lid.

De Algemene Directie Energie, in samenwerking met het Federaal Planbureau en de commissie, wordt aangewezen als de bevoegde autoriteit om de enkele raming vast te stellen van de waarde van de verloren belasting, bedoeld in artikel 11 van de Verordening (EU) 2019/943 en, voor het eerst, binnen de zes maanden na de publicatie van het goedgekeurde voorstel, bedoeld in artikel 23, lid 6, ervan. Elke enkele raming, vastgesteld door de Algemene Directie Energie in uitvoering van deze Verordening, wordt goedgekeurd door de Koning bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

De Algemene Directie Energie wordt aangewezen om de kosten voor een nieuwe toegang te bepalen, bedoeld in artikel 23, lid 6, van de Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit. De kost van een nieuwe toegang wordt goedgekeurd door de Koning bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Voor de opmaak van het verslag, de adviezen, de voorstellen en van de beslissing bedoeld in de paragrafen 2 tot en met 6 wordt rekening gehouden met de betrouwbaarheidsnorm die in werking is op 15 september van het jaar voorafgaand aan het jaar van de veiling.”

1.1.2 Het koninklijk besluit van 28 april 2021

13. In uitvoering van artikel 7undecies, §§2, 3 en 6 van de Elektriciteitswet werd het koninklijk besluit aangenomen van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

14. Artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 legt het volgende vast:

§ 1. De netbeheerder maakt zijn verslag en zijn voorstel bedoeld in artikel 7undecies, § 3, van de wet van 29 april 1999 en zoals beschreven in artikel 7, § 2 op basis van een referentiescenario, bedoeld in artikel 3, § 7 en de intermediaire waarden, bedoeld in artikel 4, op.

§ 2. De commissie doet haar voorstel bedoeld in artikel 7undecies, § 4, van de wet van 29 april 1999, op basis van datzelfde referentiescenario en dezelfde intermediaire waarden.

15. Met betrekking tot de intermediaire waarden bepaalt artikel 4 van het Koninklijk besluit van 28 april 2021, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 27 januari 2022¹:

“§ 1. De commissie stelt in samenwerking met de netbeheerder een voorstel op van de volgende intermediaire waarden :

1° de brutokost van een nieuwkomer van de technologieën die opgenomen zijn in de beperkte lijst van technologieën, bedoeld in artikel 10, § 4;

2° de correctiefactor X, die toelaat de maximumprijs te bepalen, zoals bedoeld in artikel 10, § 8 en 9, en die toelaat het maximale volume tegen de maximumprijs te berekenen, door het niveau van bevoorradingszekerheid aan te passen, zoals bedoeld in artikel 11, § 2, 1°;

3° de gewogen gemiddelde kost van kapitaal, hierna "WACC", die overeenkomt met de som van het minimumrendement en een risicopremie, waarmee rekening moet worden gehouden bij de berekening van de brutokost van een nieuwkomer, overeenkomstig 1°, en de nettokost van een nieuwkomer, overeenkomstig artikel 10, § 6. Deze risicopremie kan worden gedifferentieerd naargelang de referentietechnologie en in functie van de economische levensduur van de investering.

Voor de veiling van 2022 worden de volgende waarden gebruikt:

a) minimumrendement: 5,53% voor alle technologieën;

b) risicopremie: zoals bepaald in bijlage 2 bij dit besluit voor de technologieën die opgenomen zijn in de lijst van referentietechnologieën bedoeld in artikel 10, § 4.

§ 2. Het voorstel wordt onderworpen aan een openbare raadpleging gedurende minimaal één maand en wordt aangepast in functie van de resultaten ervan.

§ 3. De intermediaire waarden worden uiterlijk op 15 september van elk jaar vastgelegd door de Minister op basis van het voorstel van de commissie en diens consultatieverslag. De Minister kan hierbij afwijken van het voorstel van de commissie mits passende motivatie.”

16. Artikel 10, §4 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt het volgende:

“De methode voor het bepalen van de brutokost van verschillende technologieën, bedoeld in artikel 4, is gebaseerd op de in overeenstemming met artikel 27 van Verordening (EU) 2019/943 goedgekeurde methodologie van artikel 23, lid 6 van Verordening (EU) 2019/943 en volgt de twee hieronder beschreven stappen:

Eerst wordt op basis van de volgende criteria een beperkte lijst van in aanmerking komende technologieën opgesteld :

1° de referentie voor elke technologie moet een nieuwkomer zijn, die nog niet toegetreden is tot de elektriciteitsmarkt en waarvoor nog geen bestaande infrastructuur beschikbaar is;

2° de lijst is gebaseerd op de in de Belgische regelzone bestaande technologieën en op de technologieën die redelijkerwijs voor het betrokken jaar beschikbaar zouden kunnen zijn;

3° voor technologieën met een aantal draaiuren van dezelfde grootteorde, worden de technologieën met significant hogere kostenparameters uitgesloten van de beperkte lijst;

---

¹ Koninklijk besluit van 27 januari 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

4° de technologieën moeten voldoen aan de CO₂-emissiegrenswaarden, bedoeld in artikel 22, lid 4, van Verordening (EU) 2019/943 en andere wettelijke grenswaarden.

Ten tweede wordt een gedetailleerde analyse van de kosten over de hele levensduur van de referentie voor elke technologie uitgevoerd op basis van de beperkte lijst van in aanmerking komende technologieën en rekening houdend met de reductiefactor verbonden aan elke technologie, zoals bedoeld in artikel 13, om de waarde van de brutokost van een nieuwkomer te bepalen, evenals het bijbehorende referentiemodel voor elke technologie.”

17. Artikel 10, §5 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt het volgende:

“De brutokost van een nieuwkomer wordt ten minste om de vijf jaar of op verzoek van de minister, opnieuw beoordeeld op basis van de meest recente beschikbare informatie.”

18. Artikel 10, §8 en §9 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepalen het volgende:

“ § 8. De maximumprijs wordt bepaald als het product van de nettokost van een nieuwkomer, vermenigvuldigd met de correctiefactor X zoals vastgelegd overeenkomstig artikel 4, § 3.

§ 9. De waarde van de correctiefactor X houdt rekening met de onzekerheden die verband houden met de raming van de nettokost van een nieuwkomer, zowel wat betreft kostenverschillen tussen de in aanmerking genomen technologieën, de variabiliteit van de brutokost van een nieuwkomer die verbonden is aan verschillende technologieën, als wat betreft de bepaling van de jaarlijkse inframarginale inkomsten en netto inkomsten uit balanceringsdiensten.”

1.2. DE ELEKTRICITEITSVERORDENING

19. Voor de berekeningsmethode van de intermediaire waarden verwijst het koninklijk besluit van 28 april 2021 naar artikel 23, lid 6, van de verordening (EU) 2019/943 van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (hierna, de “Elektriciteitsverordening”). Voor de berekening van de kosten voor een nieuwe toegang wordt ook in artikel 7*undecies*, §7 van de elektriciteitswet verwezen naar dezelfde bepalingen van de Elektriciteitsverordening.

20. Daarin wordt het volgende bepaald:

“Uiterlijk op 5 januari 2020 dient het ENTSB voor elektriciteit bij ACER een ontwerpmethodologie in voor de berekening van:

a) de waarde van de verloren belasting;

b) de "kosten voor nieuwe toegang" voor productie of vraagrespons, en

c) de in artikel 25 bedoelde betrouwbaarheidsnorm.

De methodologie is gebaseerd op transparante, objectieve en verifieerbare criteria.”

Op 2 oktober 2020 nam ACER de beslissing 23/2020 over de methodologie voor de berekening van de waarde van de verloren belasting, de kost voor nieuwe toegang en de betrouwbaarheidsnorm.

2. ANTECEDENTEN

21. Op 24 september 2020 formuleerde de CREG haar ontwerpvoorstel (C)2086/2, waarbij de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X werd bepaald met het oog op de veiling in 2021 (hierna, “Voorstel 2086/2”)².

22. Op 28 april 2021 werd het koninklijk besluit tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme genomen.

23. Op 30 april 2021 nam de Minister bevoegd voor Energie een Ministerieel besluit tot vaststelling van de intermediaire waarden voor de veiling in 2021 overeenkomstig artikel 4, § 3, van het koninklijk besluit van 28 april 2021.

24. Op 7 mei 2021 heeft de Algemene Directie Energie, op basis van de bevoegdheden die haar werden toegekend door artikel 7*undecies*, §7, van de Elektriciteitswet, in een nota “*Détermination du coût d’un nouvel entrant (CONE)*” de kosten voor een nieuwe toegang voor door de Algemene Directie Energie weerhouden referentietechnologieën bepaald, met het oog op het uitwerken van een voorstel van betrouwbaarheidsnorm door de CREG.

25. Op 28 mei 2021 heeft de CREG, op vraag van de Minister bevoegd voor Energie, een voorstel van betrouwbaarheidsnorm voor het Belgisch grondgebied uitgebracht³.

26. Op 10 september 2021 maakte de CREG haar voorstel (C)2267 voor de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X voor de Y-4 veiling met leveringsperiode 2026-2027 over aan de Minister bevoegd voor Energie⁴.

27. Op 15 september 2021 nam de Minister bevoegd voor Energie een Ministerieel besluit tot vaststelling van de intermediaire waarden voor de veiling in 2022 overeenkomstig artikel 4, § 3, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 (hierna: “het ministerieel besluit van 15 september 2021”).

28. In het kader van de ontwikkeling van een methodologie ter bepaling van de gewogen gemiddelde kost van kapitaal, overeenkomstig de bepaling in artikel 4, §1, 3° van het koninklijk besluit van 28 april 2021, die bij koninklijk besluit van 27 januari 2022 werd toegevoegd (zie randnummer 15), heeft de CREG op 26 april 2022 aan Elia de data gevraagd die gebruikt werden bij de berekening van de IRR (Internal Rate of Return) in de recentste Adequacy en Flexibiliteitsstudie van Elia (in het bijzonder de onderliggende cash-flows voor de nieuwe capaciteiten vermeld in figuur 5-33 van de studie). De CREG heeft Elia gevraagd om over de gevraagde gegevens te kunnen beschikken tegen eind mei/begin juni, met het oog op het voltooiën van een methodologie en de toepassing ervan bij de bepaling van de gewogen gemiddelde kost van kapitaal in het voorliggende ontwerpvoorstel.

Elia heeft de CREG geïnformeerd dat de gevraagde informatie pas tegen eind juli 2022 kan worden aangeleverd.

29. Op 14 juni 2022 ontving de CREG de vraag van de Minister bevoegd voor Energie om voor 24 juni 2022 een voorstel van betrouwbaarheidsnorm over te maken. Bij deze vraag werden 2 nota’s van de Algemene Directie Energie toegevoegd. Een eerste nota, met als titel “*Détermination du coût d’un*

---

² Voorstel (C)2086/2 van 24 september 2020, zie <https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c20862>

³ Voorstel (C)2243 van 28 mei 2021: voorstel van betrouwbaarheidsnorm voor het Belgisch grondgebied, <https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c2243>

⁴ Voorstel (C)2267 van 10 september 2021, zie <https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c2267>

nouvel entrant (CONE) – 10 juin 2022”, betreft de kosten voor een nieuwe toegang, met het oog op het uitwerken van een voorstel van betrouwbaarheidsnorm door de CREG. Een tweede nota, met als titel *“Estimation unique du coût de l’énergie non distribuée pour le territoire belge (VoLL) – 10 juin 2022* », betreft de vaststelling van de waarde van de verloren belasting.

30. Op 23 juni 2022 heeft de CREG, op vraag van de Minister bevoegd voor Energie, een voorstel van herziene betrouwbaarheidsnorm voor het Belgisch grondgebied uitgebracht⁵.

31. In het kader van de samenwerking met de netbeheerder die vereist is door het koninklijk besluit van 28 april 2021, vond op 12 juli 2022 een meeting tussen CREG en Elia plaats waarbij de inhoud van het ontwerpvoorstel aan de hand van slides besproken werd. Elia heeft de mogelijkheid gekregen om schriftelijke feedback te geven op de gepresenteerde slides tot vrijdag 15 juli 2022. De CREG heeft evenwel geen verdere reactie van Elia ontvangen over dit ontwerpvoorstel.

---

⁵ Voorstel (C)2425 van 23 juni 2022: voorstel van herziene betrouwbaarheidsnorm voor het Belgisch grondgebied, <https://www.creg.be/nl/publicaties/voorstel-c2243>

3. RAADPLEGING

32. Overeenkomstig artikel 4, §2, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 wordt gedurende minstens één maand een openbare raadpleging georganiseerd via de website van de CREG over dit ontwerpvoorstel.

3.1. VERTROUWELIJKE INFORMATIE

33. In geval de respondent van mening is dat zijn antwoord vertrouwelijke informatie bevat, dient deze informatie nauwkeurig en ondubbelzinnig als vertrouwelijk te worden aangeduid in het antwoord. Tevens dienen in dit antwoord de redenen voor de vertrouwelijkheid alsook het mogelijke nadeel of de mogelijke schade die de respondent meent te kunnen lijden indien toch tot publicatie van de vertrouwelijke informatie zou worden overgegaan, te worden opgegeven.

34. Bij vertrouwelijke antwoorden, vraagt de CREG om duidelijk aan te geven of de vertrouwelijkheid hetzij enkel het vermijden van de publicatie viseert (in dit geval zal de reactie gedeeld worden met de andere leden van het CRM-opvolgingscomité⁶), hetzij ook geldt ten aanzien van de andere leden van het CRM-opvolgingscomité (in dit geval zal de CREG de reactie als absoluut vertrouwelijk zien, en het antwoord niet delen met de andere leden van het CRM-opvolgingscomité).

3.2. ANONIMITEIT

35. Indien de respondent (andere dan een natuurlijke persoon) een geldige reden meent te hebben om zijn naam niet onthuld te zien, motiveert hij dit in zijn antwoord.

36. Net als voor vertrouwelijke informatie, vraagt de CREG om duidelijk aan te geven of de gevraagde anonimiteit hetzij enkel het vermijden van de onthulling van de identiteit van de respondent bij publicatie viseert (in dit geval zal de identiteit van de respondent wel gedeeld worden met de andere leden van het CRM-opvolgingscomité), hetzij ook geldt ten aanzien van de andere leden van het CRM-opvolgingscomité (in dit geval zal de CREG identiteit van de respondent niet gedeeld worden met de andere leden van het CRM-opvolgingscomité).

---

⁶ Het CRM opvolgingscomité bestaat uit vertegenwoordigers van het kabinet van de Minister bevoegd voor Energie, van de Algemene Directie Energie, van Elia en van de CREG.

4. VOORSTEL VAN DE BRUTOKOST VAN EEN NIEUWKOMER EN CORRECTIEFACTOR X

4.1. VOORAFGAANDE BEMERKINGEN

37. De CREG stelt enerzijds vast dat de bevoegdheid om de kost van een nieuwe toegang voor referentietechnologieën te bepalen aan de Algemene Directie Energie werd toegekend door artikel *Tundecies, §7*, van de Elektriciteitswet in het kader van de bepaling van de betrouwbaarheidsnorm en anderzijds dat, op basis van artikel 4 van het koninklijk besluit van 28 april 2021, de CREG de brutokost van een nieuwkomer moet voorstellen in het kader van de bepaling van de intermediaire waarden.

38. In beide gevallen dient de goedgekeurde methodologie van artikel 23, lid 6, van Verordening (EU)2019/943 toegepast te worden.

4.2. BEPERKTE LIJST VAN IN AANMERKING KOMENDE TECHNOLOGIEËN

39. De CREG stelt de volgende in aanmerking komende technologieën voor:

- Gasturbine met open cyclus (OCGT);
- Gasturbine gecombineerde cyclus (CCGT);
- Verbrandingsmotoren op aardgas (ICgas);
- Warmtekrachtkoppeling (CHP);
- Fotovoltaïsche zonne-energie (PV);
- Onshore Windenergie;
- Offshore windenergie;
- Batterijopslag (4h)⁷;
- Vraagrespons.

Deze lijst ligt in lijn met de lijst van referentietechnologieën voor de T-4-veiling in 2022 bepaald in het Ministerieel Besluit van 15 september 2021 en met de lijst bij de bepaling van de kost voor een nieuwkomer door de Algemene Directie Energie met het oog op het vaststellen van een betrouwbaarheidsnorm (zie randnummer 29 – eerst vermelde nota).

40. In tabel 1 worden de voornaamste parameters, gebruikt bij de bepaling van de brutokost van een nieuwkomer, hernomen. De kosten voor CAPEX en FOM en de economische levensduur van de technologie zijn hoofdzakelijk gebaseerd op de waarden vermeld in de flexibiliteits- en adequacystudie van Elia van juni 2021⁸. Voor batterijopslag met een opslagduur van 4 uur, zijn de kosten gebaseerd op de studie “Cost Projections for Utility-Scale Battery Storage : 2021 Update” van NREL⁹.

---

⁷ De CREG stelt grootschalige batterijopslag voor met een duur van 4h. Een opslagduur van 4 uur ligt in lijn met de biedingen in de eerste CRM veiling en met de investeringsdossiers voor nieuwe batterijprojecten.

⁸ Zie tabel 3-71, p. 113

⁹ Zie <https://www.nrel.gov/docs/fy21osti/79236.pdf>

In het kader van de bij de CREG ingediende investeringsdossiers met het oog op het bekomen van een klassering in capaciteitscategorie die recht geeft op een meerjarencontract (overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 4 juni 2021 tot vaststelling van de investeringsdrempels, de criteria voor het in aanmerking komen van investeringskosten, en de procedure van klassering), heeft de CREG diverse investeringsdossiers kunnen analyseren. Op basis van deze analyse ziet de CREG geen noodzaak om de CAPEX cijfers aan te passen.

De kosten voor de hernieuwbare technologieën werden overgenomen uit de nota van de Algemene Directie Energie van 10 juni 2022. De reductiefactoren zijn deze die vastgesteld werden bij het ministerieel besluit van 30 maart 2022¹⁰

Technologie	CAPEX (EUR/kW)	FOM (EUR/kW/j)	Levensduur (j)	Reductiefactor
OCGT	400	20	20	91%
CCGT	600	25	20	92%
Icgas	400	15	15	95%
CHP	800	60	20	93%
PV	600	25	15	1%
Wind Onshore	1000	50	15	9%
Wind Offshore	2300	80	15	13%
Battery Storage (4h)	750	15	15	79%
Demand Response	0	20	1	66%

tabel 1 : parameters van de referentietechnologieën

¹⁰ Zie bijlage bij het ministerieel besluit van 30 maart 2022 houdende instructie aan de netbeheerder om de veiling te organiseren vier jaar voor de periode van capaciteitslevering startend op 1 november 2026, de parameters die nodig zijn voor de organisatie van voornoemde veiling, het maximale volume aan capaciteit dat kan gecontracteerd worden met alle houders van niet bewezen capaciteit, en houdende het minimaal te reserveren volume voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering georganiseerd wordt, overeenkomstig artikel 7undecies, § 6, eerste lid van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

4.3. VOORSTEL VAN DE GEWOGEN GEMIDDELDE KOST VAN KAPITAAL

41. Met het oog op de ontwikkeling van een methodologie ter bepaling van de gewogen gemiddelde kost van kapitaal, overeenkomstig de bepaling in artikel 4, §1, 3° van het koninklijk besluit van 28 april 2021, die bij koninklijk besluit van 27 januari 2022 werd toegevoegd (zie randnummer 15), heeft de CREG op 26 april 2022 aan Elia de data gevraagd die gebruikt werden bij de berekening van de IRR (Internal Rate of Return) in de recentste Adequacy en Flexibiliteitsstudie van Elia (zie randnummer 28). Gezien Elia deze informatie pas eind juli 2022 kan leveren aan de CREG, en gezien er minimaal één maand dient geconsulteerd te worden over het voorliggende ontwerpvoorstel, kan de CREG haar methodologie voor de bepaling van de WACC niet toepassen voor de veiling in 2023 met leveringsperiode 2027-2028.

42. De CREG stelt derhalve voor om de waarden van de WACC voor de veiling in 2022, bestaande uit een minimumrendement van 5,53% en een risicopremie zoals bepaald in bijlage 2 bij het koninklijk besluit van 28 april 2021, ook te gebruiken voor de T-4 veiling in 2023.

43. In tabel 2 wordt een overzicht van de waarden voor de verschillende referentietechnologieën gegeven.

Technologie	Min. rendement	Risicopremie	WACC
OCGT	5.53%	6.00%	11.53%
CCGT	5.53%	5.00%	10.53%
Icgas	5.53%	6.00%	11.53%
CHP	5.53%	5.00%	10.53%
PV	5.53%	3.50%	9.03%
Wind Onshore	5.53%	3.50%	9.03%
Wind Offshore	5.53%	3.50%	9.03%
Battery Storage (4h)	5.53%	7.50%	13.03%
Demand Response	5.53%	7.50%	13.03%

tabel 2 :Gewogen gemiddelde kost van kapitaal voor de referentietechnologieën

4.4. VOORSTEL VAN DE BRUTOKOST VAN EEN NIEUWKOMER VOOR VERSCHILLENDE TECHNOLOGIEËN

44. Het koninklijk besluit van 28 april 2021 stelt in artikel 10, §4, dat de brutokost van verschillende technologieën bepaald dient te worden “in overeenstemming met artikel 27 van Verordening (EU) 2019/943 goedgekeurde methodologie van artikel 23, §6 van Verordening (EU) 2019/943”.

45. Artikel 10, §5 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt dat de brutokost van een nieuwkomer tenminste om de vijf jaar of op verzoek van de Minister, opnieuw wordt geëvalueerd. Gezien de methodologie voor de bepaling van de WACC in belangrijke mate gewijzigd is, is een nieuwe evaluatie van de brutokost van een nieuwkomer noodzakelijk.

46. De berekening van de vaste CoNE ($CoNE_{fixed,RT}$) dient overeenkomstig artikel 15 van de door ACER op 2 oktober 2020 goedgekeurde methodologie te gebeuren.

De equivalente jaarlijkse kost voor elke referentietechnologie (EAC_{RT}) dient berekend te worden met volgende formule :

$$EAC = \left[\sum_{i=1}^X \frac{CC(i)}{(1+WACC)^i} + \sum_{i=X+1}^{X+Y} \frac{AFC(i)}{(1+WACC)^i} \right] \cdot \frac{WACC \cdot (1+WACC)^{X+Y}}{(1+WACC)^Y - 1}$$

waarin,

- i elk jaar voorstelt tijdens de bouwperiode en de economische levensduur;
- X de bouwperiode is (in jaren);
- Y economische levensduur is (in jaren);
- $CC(i)$ de beste schatting van de gemaakte investeringskosten voor elk jaar van de bouwperiode is (in plaatselijke valuta per MW);
- $AFC(i)$ de beste schatting van de gemaakte vaste kosten voor elk jaar van de economische levensduur is (in plaatselijke valuta per MW).

De brutokost van een nieuwkomer voor een bepaalde referentietechnologie (RT) wordt dan als volgt bepaald:

$$CoNE_{fixed,RT} = \frac{EAC_{RT}}{K_{d,RT}}$$

waarin,

- EAC_{RT} de jaarlijkse kost is die equivalent is met de referentietechnologie RT en;
- $K_{d,RT}$ de reductiefactor van de referentietechnologie is.

De resultaten voor de equivalente jaarlijkse kost en voor de brutokost voor een nieuwkomer worden in tabel 3 weergegeven.

Technologie	EAC (EUR/MW/j)	Reductiefactor	CoNE (EUR/MW/j)
OCGT	75 000	91%	82 400
CCGT	106 000	92%	115 200
Icgas	72 300	95%	76 100
CHP	162 500	93%	174 700
PV	93 400	1%	9 340 000
Wind Onshore	174 300	9%	1 936 700
Wind Offshore	392 400	13%	3 018 500
Battery Storage (4h)	131 200	79%	166 100
Demand Response	20 000	66%	30 300

tabel 3 : Brutokost voor de referentietechnologieën

4.5. VOORSTEL VOOR DE CORRECTIEFACTOR X

47. De correctiefactor X laat toe de maximumprijs te bepalen voor het via de veiling aangekochte volume.

48. Het koninklijk besluit van 28 april 2021 stelt in artikel 4, §1, 2°, het volgende

“de correctiefactor X, die toelaat de maximumprijs te bepalen, zoals bedoeld in artikel 10, §8 en 9, en die toelaat het maximale volume tegen de maximumprijs te berekenen, door het niveau van bevoorradingszekerheid aan te passen, zoals bedoeld in artikel 11, §2, 1°”

Artikel 10, §9, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 stelt dat de waarde van de correctiefactor X rekening houdt met de onzekerheden die verband houden met de raming van de nettokost van een nieuwkomer, zowel wat betreft kostenverschillen tussen de in aanmerking genomen technologieën, variabiliteit van de brutokost van een nieuwkomer die verbonden is aan verschillende technologieën, als wat betreft de bepaling van de jaarlijkse inframarginale inkomsten op de energiemarkt en netto inkomsten uit balanceringsdiensten.

49. Gezien het koninklijk besluit van 28 april 2021 geen duidelijke methodologie beschrijft voor de berekening van de correctiefactor X en dat de onzekerheden waarmee moet rekening gehouden worden pas geëvalueerd kunnen worden aan de hand van simulaties van een scenario dat nog moet bepaald worden (het referentiescenario voor de T-4 veiling in 2023 dient tegen 15 september 2022 bepaald te worden), dient de correctiefactor bepaald te worden op basis van een zo goed mogelijk inschatting van de nog niet gekende elementen.

50. De bedoeling van de correctiefactor X is om rekening te houden met de onzekerheden met betrekking tot de raming van de nettokost van een nieuwkomer. De X-factor zal de maximumprijs bepalen (punt A van de vraagcurve). De X-factor moet dus bepaald worden met het oog op de onzekerheden die de nettokost van een nieuwkomer kunnen doen stijgen. De variabiliteit van zowel de brutokost als van de inkomsten moet dus ook gezien worden in het kader van de doelstelling van de correctiefactor X. Concreet betekent dit dat de opwaartse variabiliteit van de brutokost moet gecombineerd worden met de neerwaartse variabiliteit van de inkomsten uit de energiemarkt en uit balanceringsdiensten.

51. Voor de onzekerheden die verband houden met de raming van de nettokost van een nieuwkomer wat betreft de bepaling van de jaarlijkse inframarginale rentes (artikel 10, §9, van het koninklijk besluit van 28 april 2021), is het belangrijk een zicht te hebben op de inframarginale rentes. De CREG heeft tot op heden geen gedetailleerde informatie verkregen van Elia met betrekking tot de inframarginale rentes.

52. Gezien de vraagcurve gebaseerd dient te worden op de nettokost van de beste nieuwkomer, zijnde de technologie met de laagste netto kost, meent de CREG dat de correctiefactor best gekozen wordt in functie van deze beste nieuwkomertechnologie. Deze technologie kan echter pas bepaald worden na het uitvoeren van de simulaties door Elia om de netto CoNE te berekenen van iedere technologie.

De CREG meent dat idealiter de technologie met de laagste netto kost dient bepaald te worden binnen het weerhouden scenario, om vervolgens pas de correctiefactor X, bepaald voor deze technologie toe te passen. Het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt evenwel dat de CREG, voorafgaand aan de simulaties en voorafgaand aan de keuze van het scenario, en bijgevolg zonder kennis te kunnen hebben van de beste nieuwkomer technologie, reeds één enkele correctiefactor moet bepalen.

53. Hoewel de stijging van de kosten van grondstoffen zich gemanifesteerd heeft in de investeringsdossiers die de CREG ontvangen heeft in 2022, blijkt dat de totale investeringskosten nog steeds in lijn liggen met de CAPEX inschattingen die gebruikt werden in de vermelde studies. Verder stelt de CREG vast dat de geselecteerde biedingen tijdens de veiling in 2021 niet boven de Net- CoNE waarde (punt B van de vraagcurve) uitkwamen. De CREG ziet geen reden om af te wijken van de correctiefactor van 1,1 die zij in de voorgaande voorstellen van intermediaire waarden voorstelde.

5. CONCLUSIE

54. De CREG stelt voor om, bij gebrek aan beschikbare gegevens, de gewogen gemiddelde kost van kapitaal te hanteren zoals gebruikt voor de veiling in 2022 (zie tabel 2).
55. De CREG stelt voor om de brutokost van een nieuwkomer te gebruiken zoals berekend in tabel 3.
56. De CREG stelt een correctiefactor X voor gelijk aan 1,1.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité